

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1089/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-172/24-E

Název	Mateřská škola Holice, Pardubická 992, okres Pardubice
Sídlo	Pardubická 992, 534 01 Holice
E-mail	ms.pardubicka@volny.cz
IČO	48 159 735
Identifikátor	600 095 274
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Michaela Holubová
Zřizovatel	město Holice
Místo inspekční činnosti	Pardubická 992, Holice
Inspekční činnost na místě	24., 27. a 29. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Holice, Pardubická 992, okres Pardubice (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Škola v době inspekční činnosti vykazovala 89 dětí, které jsou rozděleny do čtyř tříd podle věku. V posledním roce před nástupem do základní školy

bylo evidováno 26 dětí, z nich čtyři (včetně jednoho ze dvou se speciálními vzdělávacími potřebami) měly odklad povinné školní docházky o jeden rok. Ve škole se vzdělávaly také čtyři děti s odlišným mateřským jazykem. Přijímány jsou i děti mladší tří let. Vzdělávání vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Svět a moje místo v něm“ (dále „školní vzdělávací program“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) nastoupila v lednu 2024 do školy, která pod působením předchozího vedení stagnovala, nikam se pozitivně neposouvala. Svědčí o tom nejen přetrvávající nedostatky konstatované při minulé inspekční činnosti v březnu 2018, ale rovněž chybějící nebo v souvislosti s legislativními změnami neaktualizovaná požadovaná dokumentace školy, kterou současná ředitelka postupně dává do souladu s právními předpisy (např. doplnění a zpřehlednění školní matriky, vydání vnitřního řádu školní jídelny, zaopatření různých bezpečnostních kontrol a revizí, zajištění čerpání financí z dotačního programu a zpracovávání je nový školní vzdělávací program).

Rovněž z dalších postupů je zřejmé, že ředitelka nejen s podporou koncepce zpracované ke konkurznímu řízení, s níž byly učitelky seznámeny, ale rovněž na základě postupného hodnocení aktuálního stavu a postupně získávaných řídicích zkušeností usiluje o zkvalitnění činnosti školy. Některá opatření jsou přijímána bezodkladně, více jich vzejde v platnost od nového školního roku. S některými byly již učitelky seznámeny (mj. systematické sledování rozvoje každého dítěte, změny v pedagogickém obsazení tříd).

Naplnování školního vzdělávacího programu zajišťuje pedagogický sbor, který od minulé inspekční činnosti prošel částečnou obměnou, je odborně kvalifikovaný a převážně stabilizovaný. Jeho členkami jsou rovněž dvě asistentky pedagoga, které posilují vzdělávání ve třídách s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Kolektiv doplňuje ve třídě nejmladších dětí působící školní asistentka. Tato pracovní pozice vznikla na základě využití dotačního programu. Všechny učitelky mají plný pracovní úvazek. Plně efektivní však není nastavení přímé pedagogické činnosti, která by při lepším rozložení s rozsáhlejším dopoledním souběhem učitelek mohla přispět k realizaci individualizovaného vzdělávání dětí.

Učitelky se na základě vlastního zájmu a iniciativy v různé míře zapojovaly do dalšího vzdělávání. Zvolená tematika zatím jen v minimální míře odrážela potřeby školy. Ty ředitelka vyvozuje mj. ze sledovaného vzdělávacího procesu v jednotlivých třídách. Přijatá dílčí opatření i jednání pedagogické rady svědčí o počátečním uplatňování řídicích pedagogických procesů na úrovni školy.

Prostorové, materiální i finanční podmínky umožňují realizaci předškolního vzdělávání, i když byly zjištěny značné rezervy v rozmanitosti didaktických potřeb. Nutné je obměnit rovněž některé vnitřní vybavení, např. koberce ve třídách, které jsou na hranici bezpečné použitelnosti. Zkvalitňování materiálně-technického zázemí je jedním z koncepčních záměrů rozvoje, což se již odrazilo mj. v zakoupení myček nádobí do kuchyněk u tříd a nových lehátek k odpočinku nejmladších dětí. Zprovozněna byla sauna, jejíž využívání podporuje zdraví dětí. Součástí areálu školy je prostorná zahrada, která umožňuje aktivní vyžití dětí v přírodním prostředí při pobytu venku. Za přispění zřizovatele byla účinně doplněna ochrannou sítí multifunkční sportovní plocha.

K realizaci vzdělávacích cílů napomáhá obohacování obvyklé vzdělávací nabídky aktivitami zejména společensko-kulturního, sportovního a poznávacího charakteru, které rovněž

prispívají osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků. Některé akce probíhají ve spolupráci s místními institucemi (např. dům dětí a mládeže, základní školy včetně umělecké a městská knihovna) nebo jsou společné pro rodiče s dětmi (např. besídky a tzv. tvořivé dílničky v jednotlivých třídách). Škola nabízí i nadstandardní zájmové činnosti pro rozvoj individuálních dovedností (kroužek anglického jazyka a sportovní).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí navazuje na integrované bloky školního vzdělávacího programu. V plánování a následné realizaci konkrétních činností je zcela patrná logická provázanost se zvoleným tématem. V rozličné míře již dochází k jejich promyšlenému propojování s dílčími cíli a očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí. To se odráží ve spojení s uplatňovanými didaktickými postupy v nevyváženém osvojování klíčových kompetencí. Účinnost vzdělávacího procesu rovněž snižuje chybějící diferenciací činností podle individuálních schopností a možností jednotlivých dětí. Ty nebyly příliš zohledňovány ani při odpoledním odpočinku. Jen ojediněle byly dětem s nižší potřebou spánku nabídnuty klidové činnosti.

Uplatňovaný pedagogický styl, zvolená organizace, metody a formy práce umožňovaly plnit současné požadavky na vzdělávání dětí předškolního věku jen v malé míře, stejně jako při minulé inspekční činnosti. Zhlédnuté vzdělávání probíhalo v pevném režimu, jehož plynulost částečně narušovala zvýšená organizovanost spojená např. se společným ukončením her, čekáním v umývárně nebo při stravování. Kromě toho u dětí docházelo k potlačení učení se přijímat odpovědnost za vlastní jednání.

Při didakticky cílených aktivitách učitelky uplatňovaly převážně tradiční formy a metody práce (dovednostně-praktické a slovní ve spojení se společnou či individuální prací dětí, v bloku řízených činností frontálně vedenou). Jen v jednom případě byla zařazena práce ve skupinách s rozličnou vzdělávací nabídkou, i když bez rozlišení úrovně náročnosti. Zaznamenáno bylo i okrajové zařazení kooperativní aktivity ve dvojici nebo čtveřici a u nejmladších dětí učení hrou. Učitelky u dětí nepříliš podporovaly hledání vlastních postupů a úvah, možnost podílet se na organizaci činností, předkládaly jim hotové poznatky a vzory. Děti často pouze plnily jejich pokyny, mnohdy v souvislosti s plněním úkolů v pracovním listu. I přes vnější motivaci se zpravidla bezproblémově aktivit účastnily, při omezené možnosti činného zapojení u nich přiměřenou dobu setrvaly. V případném projevu nezájmu a ztráty pozornosti se odrazilo omezené respektování potřeb jednotlivců, případně věkového složení dětského kolektivu. Znatelné citové uspokojení a radost dětem přinášely aktivity na základě vlastního výběru, pohybové, hudebně-pohybové a spojené s pobytem venku.

V průběhu vzdělávání se ve vztazích mezi dospělými a dětmi projevovala vzájemná důvěra, zdvořilost a pomoc. Přirozeným způsobem docházelo k sociálnímu učení, nikdo nebyl z kolektivu vyčleňován. Občas se dětem dostalo ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. Jen ojediněle byla zaznamenána kvalitní zpětná vazba k realizovaným aktivitám. Ta může dítěti napomoci v dalším záměrném pracovním úsilí, rovněž jako příležitosti k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení, které nebyly využity. Je patrné, že hodnotícím aktivitám jako prostředku rozvoje dítěte není dosud věnována náležitá pozornost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí, i přes některá méně příznivá zjištění, svědčí o postupném osvojování základů většiny klíčových kompetencí důležitých pro jejich další rozvoj. Plně nejsou ve všech třídách dětmi naplňovány kompetence k řešení problémů, neboť vzdělávací proces mj. příliš nepodporuje jejich samostatné rozhodování a přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. U dětí v povinném předškolním vzdělávání je patrné směřování záměrů k bezproblémovému přechodu do 1. třídy základní školy.

Při styku s dospělými děti jednaly zdvořile, mezi nimi nedocházelo k výrazným konfliktním situacím, nikdo nebyl z kolektivu vyčleňován a v případě potřeby se uměly většinou funkčně domluvit. Patrné bylo rozvíjení kamarádských vztahů. Děti nenuceně vedly rozhovory, při kterých prezentovaly získané poznatky a zkušenosti. Svými projevy prokazovaly přiměřené znalosti o společenském a přírodním prostředí. Z vyjadřování dětí byl zřejmý rozvoj slovní zásoby a její využívání. Přestože je oblast řečových dovedností v různém rozsahu zejména kolektivní formou posilována, nemají ještě všechny starší děti výslovnost hlásek dobře vyvozenou. Naopak většina jich má upevněn správný úchop tužky. Při činnostech děti prokazovaly osvojování předčtenářských dovedností i předmatematických schopností. Patrný je rozvoj jemné motoriky, mnohým se dařila i koordinace oka a ruky. Výsledky výtvarných prací, kdy pro mnohé je základem pracovní list nebo šablona a ne vždy odpovídající formát kreslicího kartonu, však dokladují menší podněcování vlastní tvořivosti a fantazie. Přitom nejmladší děti prokázaly odvážné zacházení s barvou. V prostorách školy se děti bezpečně pohybovaly, zvládaly základních pohybové dovedností, patrné bylo zvyšování fyzické zdatnosti.

Škola zatím nemá zavedený účinný systém pedagogické diagnostiky pro identifikování vzdělávacích možností a potřeb jednotlivých dětí. Přetrvává tak uplatňování spíše intuitivního přístupu učitelek v aktuálním působení před systematickým posilováním osobnostního rozvoje dětí prostřednictvím plánované individualizované vzdělávací nabídky. Záměrné podněcování vývoje je zřetelné u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a u dětí s odlišným mateřským jazykem. V případě potřeby jsou se zákonnými zástupci konzultovány individuální výchovné a vzdělávací potřeby jejich dětí, případně jim je doporučena návštěva odborného pracoviště. Nově začíná být zkoušen záznam o vývoji některých mladších dětí, ve třídě nejstarších dětí proběhlo posouzení školní zralosti.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy, současná ředitelka je ve funkci od ledna 2024, nastavila koncepční záměry rozvoje vycházející z reálných podmínek školy a postupně přijímá opatření, jež směřují ke zvyšování kvality činnosti školy.

Silné stránky

- Školní zahrada, která poskytuje vhodné podmínky k pohybovým i dalším aktivitám dětí (2.4).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Přetrvávající uplatňování klasických forem a metod vzdělávání s malým podněcováním aktivizace dítěte, jeho tvořivého myšlení a zapojení do organizace didakticky cílených činností (4.2),
- ojedinělé poskytování konkrétní zpětné vazby, uplatňování formativního hodnocení a vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení (4.3),
- neucelený systém získávání, zaznamenávání a cíleného využívání informací o výsledcích vzdělávání, možnostech a vzdělávacích potřebách každého dítěte (5.1),
- způsob tvorby třídního vzdělávacího programu bez zohlednění individuálních možností a potřeb dětí i bez využití systematického hodnocení v kratším vzdělávacím úseku (5.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat postupně zamýšlené hodnotící procesy pro získávání potřebných informací ze všech oblastí vztahujících se ke vzdělávání a činnosti školy, které by přispěly k promyšlenému zvyšování kvality,
- prohlubovat aktivní řízení pedagogických procesů na úrovni školy pro zkvalitnění poskytovaného předškolního vzdělávání,
- vytvořit a uplatňovat ucelený a všemi učitelkami sdílený systém poznávání dítěte a jeho potřeb (pedagogická diagnostika), poznatky využívat k plánování individualizované vzdělávací nabídky a ke komunikaci s rodiči dětí,
- uplatňovat účinné aktivizační formy a metody výuky podporující týmovou spolupráci, problémové učení, samostatnost, zvědavost a vlastní aktivitu dětí,
- zaměřit se důsledněji na poskytování průběžné zpětné vazby kvalitním zhodnocením vzdělávacích činností, využívat formativní hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti, vést děti k dovednosti vlastního a vzájemného hodnocení,
- promyslet rozložení přímé pedagogické činnosti s ohledem na možnost většího rozsahu souběžného pedagogického působení učitelek v dopoledním vzdělávání dětí,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- využívat k vzájemné výměně zkušeností hospitace mezi učitelkami ve škole i sdílení zkušeností s pedagogickými pracovníky jiných škol stejného typu,
- doplňovat podle možností různorodé didaktické pomůcky a potřeby podněcují rozvoj dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 17. 5. 2024
2. Školní matrika – školní rok 2023/2024 (výběr z dokumentace)
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2023
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět a moje místo v něm“ s platností od 1. 9. 2017
5. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2023/2024

6. Třídní knihy – školní rok 2023/2024
7. Pedagogická diagnostika ve školním roce 2023/2024 (výběr)
8. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní rok 2023/2024
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – školní rok 2023/2024
10. Zpráva o činnosti školy za rok 2023 ze dne 1. 2. 2024
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2023/2024
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-288/18-E, ze dne 16. 4. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

19. 6. 2024